

IN MEMORIAM: DR. SC. MITHAD KOZLIČIĆ, PROFESSOR EMERITUS

U 68. godini života napustio nas je jedan od nekolicine najinovativnijih, najkreativnih i najproduktivnijih povjesničara u hrvatskoj historiografiji, Mithad Kozličić (Zenica, 14. travnja 1954. – Bihać, 15. kolovoza 2021.). Prije svega Sveučilište u Zadru, gdje je kao nastavnik i istraživač ostvario najveći dio svojeg opusa i zadužio najveći broj studenata svih akademskih stupnjeva s kojima je inače radio, izgubilo je čovjeka koji je svojim iskustvom i radnom energijom još dugo mogao pridonositi njegovu napretku. Gubitak je zajednički, prije svega sviju nas koji smo djelatni u hrvatskoj i bosanskohercegovačkoj historiografiji, a koji smo s njime na različite načine surađivali, kao i sviju onih koji se u svojem radu koriste ili će se koristiti njegovim spoznajama, njegovim opusom.

Djetinjstvo je proveo u zavičajnom Bihaću, ali je već srednjoškolsku izobrazbu stekao u Puli i Divuljama (1969. – 1973.) i nastavio u Splitu studijem na Mornaričkoj vojnoj akademiji, nautički smjer (1974. – 1978.). Usporedno je izvanredno studirao na Filozofskom fakultetu u Zadru »radi proširenja vlastitih humanističkih znanja i spoznaja«. Kao mladi časnik plovio je na različitim površinskim brodovima i podmornicama, ali se već 1986. zaposlio kao kustos i zamjenik načelnika Vojnopomorskog muzeja u Splitu, gdje je i ostao do izlaska iz JNA, u srpnju 1991. Stekavši jednogodišnje dopunsko vojno andragoško-pedagoško obrazovanje pri toj visokoškolskoj ustanovi, od 6. travnja do 25. srpnja 1991. stekao je i inicijalno predavačko iskustvo profesora vojnopomorske povijesti na Mornaričkoj vojnoj akademiji u Splitu. Službu u JNA, odnosno u Jugoslavenskoj ratnoj mornarici, prekinuo je u činu kapetana korvete (pomorskog bojnika).

Za Ravnatelja Vojnopomorskog muzeja Hrvatske ratne mornarice postavljen je 28. rujna 1991., a istovremeno je sudjelovao u organizaciji obrane Splita ujesen iste godine. Potom se ponovno orijentirao, u skladu sa svojim visokospecijalističkim znanjima, prema sveučilišnoj nastavi povijesti pomorstva i srodnih područja istraživanja na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Splitu, odnosno Odjelu za povijest Sveučilišta u Zadru. Bogata iskustva kojima je započeo sveučilišnu znanstvenu i nastavnu djelatnost potvrdio je u suradnji s akademikom Matom Suićem kao mentorom, najprije svojim magisterijem *Historijska geografija istočne obale Jadrana u svjetlu kartografskih istraživanja Ptolemejeve Geografije* (1984.), a ubrzo potom i doktoratom *Historijska geografija istočnog Jadrana u svjetlu rezultata istraživanja antičkih geografskih djela*, u obama slučajevima na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (1988.).

Ovim studijama usmjerio je svoju daljnju, bogatu istraživačku djelatnost u kojima su kartografska istraživanja u rasponu od antičkih do suvremenih vrela bila ishodište ili referentno uporište za mnogobrojne znanstvene doprinose poznavanju umijeća plovidbe duž istočne obale Jadranskog mora, materijalne kulture moreplovstva, napose autohtonog brodogradnja, historijske demografije jadranskog areala u vezi s poviješću pomorstva itd. Među većim brojem njegovih monografija više je referentnih publikacija u različitim područjima i disciplinama, kao što su: *Historijska geografija istočnog Jadrana u starom vijeku* (1990.), *Hrvatsko brodogradnja* (1993.), *Atlas. Kartografski spomenici hrvatskog Jadrana* (1995.). Neke su njegove studije međunarodno nezaobilazni prinosi specijalističkim istraživanjima, poput dvojezičnog djela *Istočni Jadran u djelu Beautemps-Beaupréa / Eastern Adriatic in the Work of Beautemps-Beaupré* (Hrvatski hidrografski institut, Split 2006., 496 str.). Pojedinačne uvide i spoznaje u obliku mnogobrojnih članaka, koji su pravi istraživački dragulji, mogu nerijetko prepoznavati samo specijalistički najupućeniji. U tom smislu njegov opus ostaje otvorenim za sve one koji se osjećaju pozvanima raditi na područjima bez kojih je nezamislivo složenije poznavanje hrvatske povijesne baštine u sredozemnim, ali i kontinentalnim, kako srednjoeuropskim tako i u jugoistočnoeuropskim kontekstima. (Vidjeti: <https://www.unizd.hr/povijest/nastavnici/bivsi-nastavnici/prof-dr-sc-mithad-kozlicic> /pristup 24. 12. 2021./)

Naime, s vremenom je proširio svoja istraživanja u smjeru zaobalja, posebno Pounja u bosanskohercegovačkim i hrvatskim granicama u vezama s jadranskim primorjem, pa i sredozemnim arealom općenito. S rijetkom erudicijom time je ušao u istraživanja povijesti hrvatskih i

bosanskohercegovačkih višegraničja, upravo u vrijeme kada se na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu počeo razvijati projekt »Triplex Confinium«. Među prvima bio je pozvani predavač na projektnoj tribini, održanoj 10. svibnja 1999., o temi »Kartografski izvori za toponomastičke studije Triplex Confiniuma«. Isto tako vrijedi istaknuti da se među nekoliko drugih slučajeva suradnje izdvaja zagrebačko-berlinsko-pariška istraživačka ekskurzija »Grad na tromeđi: Karlovac, Bihać, Zadar – iskustva granice (23. – 28. rujna 2013.), koja je svojim zadarskim dijelom realizirana na njegovu matičnom Odjelu za povijest Sveučilišta u Zadru, s njegovim velikim osobnim doprinosom. (Vidjeti: Andreas Guidi, »Forschungsexkursion 'Grad na tromeđi: Karlovac, Bihać, Zadar – iskustva granice', Kroatien und Bosnien – Herzegowina, 23-28 September 2013: Exkursionsbericht«, *Südosteuropäische Hefte*, 3/2014., br. 1, 167–171 (<https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:0168-ssoar-399148> /pristup 24. 12. 2021./))

Zagrebački ranonovovjekovni studij ekohistorije, ekonomske i demografske historije te, izborno, povijesti kartografije i historijske geografije dodatno je održavao i podržavao te veze.

Bilo bi instruktivno provjeriti koliko se »tripleksovaca« koristilo ili referiralo, primjerice, na *Regiones flumina Unnae et Sanae in veteribus tabulis geographicis. Unsko-sansko područje na starim geografskim kartama. (Izbor karata, planova i veduta u kontekstu historije Unsko-sanskog područja od kraja 15. do početka 18. stoljeća)* (Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine – Arhiv Unsko-sanskog kantona, Sarajevo – Bihać, 2003., 500 str.).

Ostao nam je u živu sjećanju i po osobnim kontaktima, obično u Zadru, rjeđe Zagrebu, razmjenama informacija i inspirativnim diskusijama o zajedničkim temama, ponekad dragocjenim, nesebičnim savjetima itd. Međusobne razmjene publikacija dodatno su oživljavale postojeće afinitete i veze. Doživljavalo ga se među nama kao prividno povučenog, suzdržanog, ali srdačnog profesora koji je uvijek bio skloniji saslušati drugoga, pritom ne izbjegavajući izreći svoje mišljenje ako bi osjetio da je sugovorniku do toga stalo, da ga se cijeni i da se od njega očekuje da pouči i podučiti.

Bio je *professor emeritus* Sveučilišta u Zadru i član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

Drago ROKSANDIĆ

Ekonomaska i ekohistorija
Economic- and Ecohistory

Časopis za gospodarsku povijest i povijest okoliša

Journal for Economic History and Environmental History

Tema broja / Topic

Izabrani primjeri poplava u srednjoj i
jugoistočnoj Europi (19. – 21. stoljeće)
Selected examples of floods in central and southeast Europe
(19th-21st century)

Volumen XVII. / Broj 17
Zagreb – Samobor 2021.
ISSN 1845-5867
UDK 33 + 9 + 504.3

Nakladnici / Publishers:

Društvo za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju
Society for Croatian Economic History and Environmental History
Ivana Lučića 3, HR – 10000 Zagreb
sites.google.com/site/ekoekohist/

Izdavačka kuća Meridijani
p.p. 132, 10430 Samobor
tel.: 01/33-62-367, faks: 01/33-60-321
e-mail: meridijani@meridijani.com
www.meridijani.com

Sunakladnik / Co-publisher:

Ekohistorijski laboratorij Centra za komparativnohistorijske i interkulturalne studije
Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
Ivana Lučića 3, 10000 Zagreb, Hrvatska
www.ffzg.unizg.hr; <http://ckhis.ffzg.unizg.hr/>

Glavni i odgovorni urednik / Editor-in-chief:

Hrvoje Petrić

Uredništvo / Editorial Staff:

Dragutin Feletar, Željko Holjevac, Mira Kolar-Dimitrijević, Dubravka Mlinarić, Nenad Močanin,
Hrvoje Petrić, Drago Rokсандić, Mirela Slukan Altić, Ivica Šute, Žiga Zwitter

Međunarodno uredničko vijeće / International Editorial Board:

Drago Rokсандić – president/predsjednik (*Zagreb*), Daniel Barić (*Sorbonne-Paris, Francuska*), Marija Benić Penava (*Dubrovnik*), Slaven Bertoša (*Pula*), Zrinka Blažević (*Zagreb*), Tatjana Buklijaš (*Auckland, New Zealand*), Ljiljana Dobrovšak (*Zagreb*), Goran Đurđević (*Požega*), Josip Faričić (*Zadar*), Borna Fürst Bjeliš (*Zagreb*), Boris Golec (*Ljubljana, Slovenija*), Hrvoje Gračanin (*Zagreb*), Paul Hirt (*Tempe, SAD*), Andrej Hozjan (*Maribor, Slovenija*), Egidio Ivetic (*Padova, Italija*), Silvije Jerčinović (*Križevci*), Karl Kaser (*Graz, Austrija*), Isao Koshimura (*Tokio, Japan*), Marino Manin (*Zagreb*), Christof Mauch (*München, Njemačka*), Kristina Milković (*Zagreb*), Ivan Mirnik (*Zagreb*), Mirjana Morosini Dominick (*Washington D.C., SAD*), Géza Pálffy (*Budimpešta, Mađarska*), Daniel Patafta (*Zagreb*), Hrvoje Petrić (*Zagreb*), Lajos Rácz (*Szeged, Mađarska*), Gordana Ravančić (*Zagreb*), Marko Šarić (*Zagreb*), Mladen Tomorad (*Zagreb*), Jaroslav Vencalek (*Ostrava, Češka*), Milan Vrbanus (*Slavonski Brod, Zagreb*), Frank Zelko (*Honolulu, SAD*), Zlata Živaković Kerže (*Osijek*), Matija Zorn (*Ljubljana*), Ivana Žebec Šilj (*Zagreb*)

UDK oznake članaka / Article's UDC markups:

Ivica Zvonar

Prijelom / Layout:

Saša Bogadi

Za nakladnike / Journal directors:

Petra Somek, Hrvoje Petrić, Domagoj Tončinić

ISSN 1849-0190 (Online)

ISSN 1845-5867 (Tisak)

Tisak / Print by:

Bogadigrafika, Koprivnica 2021.

Adresa uredništva / Mailing addresses:

Hrvoje Petrić (editor/urednik)
Odsjek za povijest, Filozofski fakultet
Ivana Lučića 3, HR-10000 Zagreb
e-mail: hrvoje.petric@ffzg.hr
ili Vinka Vošickog 5, HR-48000 Koprivnica

Tiskano uz potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja RH

Print supported by Ministry of science and education of Republic of Croatia

Na naslovnici / Cover:

Poplavljeni Vukovar 1965. godine

Ekonomsku i ekohistoriju referiraju:

CAB Abstracts

HISTORICAL ABSTRACTS, ABC CLIO Library, Santa Barbara, California, USA

AMERICA: HISTORY AND LIFE, Washington, USA

JOURNAL OF ECONOMIC LITERATURE (JEL), Pittsburgh, USA

CENTRAL AND EASTERN ONLINE LIBRARY, Frankfurt am Main, Deutschland

ECONLIT – AMERICAN ECONOMIC ASSOCIATION, Nashville, USA

Društvo za hrvatsku
ekonomsku povijest
i ekohistoriju

Meridijani
IZDAVAČKA KUĆA

Tiskano u Hrvatskoj – prosinac, 2021.